

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

Antologiile de poezie

Când ne gândim la antologiile de poezie, la selecțiile întocmite de autori sau de editori, așa cum au apărut ele în colecția „Cele mai frumoase poezii” a editurii Albatros, în cea scosă de editura Eminescu, apoi în cărțile neabandonate unei colecții, tipărite de editura Cartea românească, în fine, în volumele de largă circulație și consacrate ale B.P.T.-ului, e limpede că, pentru noi, ideea de antologie își revendică o constanță de semnificație ce depășește, asumându-și totodată, nivelul etimologic (antos „floare” și „legea” a alege). E vorba, desigur, de editii reprezentative de „florișor” desprinse dintr-o operă de valoare. De aceea, o oglindă care și propune să primească în spațiul ei imaginea de-săvârșirii și creșterea unui autor, fiind totodată un însemn al audienței de care se bucură o operă, nu poate fi șlefuită cu țeluri vagi și nu poate fi subordonată unor idei fixe, ce pierd din vedere dinamica artei și culturii. Căci e vorba să punem în evidență valori. Ne-am o-bisnuit cu coperta colecției „Cele mai frumoase poezii” a editurii Albatros și cu aceea elegantă, care-și lasă strălucirea centusul mat de chipul poetului. Imaginea lor se asociază mental cu aceea a valorii. A devenit un suport și un simbol la lectură pentru cititorul de poezie.

Aceste colecții au devenit o unitate de măsură, un instrument ce se cere perfecționat. Au intrat în circuitul culturii vii, în perpetua evoluție și în cel al memoriei, alcătuint cultura însăși. E limpede că nu vom forma un cititor de poezie orientat în universul acesteia, dacă vom îngriji atribuțiile antologiilor, dacă vom alege selecții arbitrare și contradictorii, ori inventare incomplete ale valorilor.

Antologia nu e numai cartea de vizită a unui poet, ci și un instrument operațional de acces la cultură, la poezie. Ea condiționează memoria culturală și estetică a unei colectivități. E o paradigmă obligatorie a tabloului socio-cultural, parte esențială a logosferei de care vorbea Bachelard. Listele de nume ce merită să fie publicate în antologii nu pot fi închise. După cum nu pot fi întocmite numai pe criteriul vârstei, al numărului de volume publicate, al solicitărilor prezente venite din partea unor autori sau al dezinteresului manifestat față de antologii de cei ce se mulțumesc să publice doar volume inedite. Nu putem aștepta să emulăm memoria de valoare refuzându-le antologiile de autor, tăindu-le această punte de comunicare cu publicul ca și posibilitatea formării acestuia. Graba ca și expectativa în politica editorială a antologiilor sînt la fel de nefolositoare. După cum acțiunea neridijată condusă de entuziasme facile și opțiuni subiective e la fel de acutuală pe cât e pasivitatea, inerția, teama de a lansa și promova opțiuni estetice și nume noi. Deci, nu putem opri seria antologiilor la „autorii deceniului șapte”, mulțumindu-ne cu faptul remarcabil că l-am publicat pe Ioan Alexandru și Constana Buzău într-o serie cu Al. Philippide și clasicii poeziei noastre. Ar însemna să așezăm un hiatus editorial nemotivat pentru devenirea și starea poeziei noastre între generația lui Nichita Stănescu și numele ne puse de ultimul deceniu. Volumele de poezie contemporană publicate în B.P.T. s-au epuizat. Poezii contemporani publicate în colecția „Cele mai frumoase poezii” au dispărut din librării la scurt timp de la editare. Chiar dacă tirajul lor ar fi fost dublu ori triplu, mult din aceste cărți s-ar fi cumpărat într-un răstimp la fel de scurt. Satisfăcînd astfel într-un mod mai real dorințele și cerințele cunoașterii și iubitorilor de poezie.

Există în cartea lui A. Moles, „Socio-dinamica culturii un capitol ce dă o definiție dinamică a acesteia, considerînd-o și o „mașină de produs dorințe”. Nu putem, deci, să ne gândim la antologiile noastre fără să punem un accent deosebit

Doina Uricariu

Continuare în pag. 2-a

Acasă

de cum intră acceleratul în gara din Oradea, un incincibil farmec dialectal îl cucerește pe cel desprins de multă vreme de corbitorii graului de pe Crizuri, Bancheții din compartimentul vagonului, și căminul an de fabricație nu trece de un lustru și se spune și azi la fel ca (unui obiect cu aceeași întrebuințare) acum două mii de ani sau mai mult: scand. — Sezi Ioane pe scand! îl îndeamnă un căldor pe prietenul său (locurile nu sînt numerotate pe ruta Vascău).

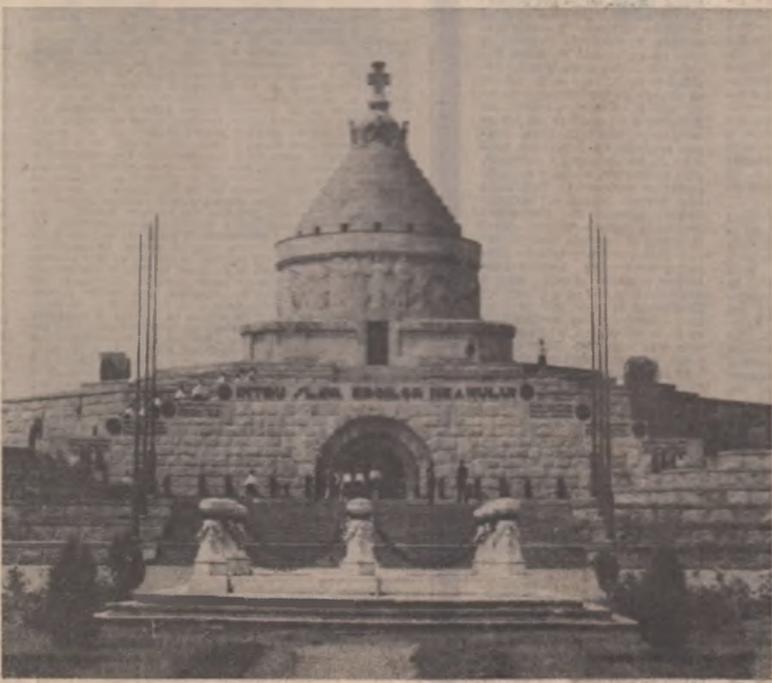
Beiușul, un oraș liniștit, făcut pară pentru pensionarii care se feresc de lumii, are o fabrică de mobilă și de curind a intrat în producția aici una din secțiile Fabricii „Infrățirea” din Oradea. Goarnele și cîntecul ostășești colorează atmosfera bacoviană a urbei în care, la 1826, marele patriot Samuil Vulcan — la adăpostul Bisericii, a citorii un glorios licu românesc, al cărui profil umanist e strălucit de atunci pînă azi. În peregrinația său transilvănean, Eminescu a fost atras — de la Blaj, tocmai de acest licu vestit al Beiușului, unde se pare că și-ar fi susținut niște rezonanțe. Capitală de plasă în trecut, iar mai tirziu — reședință de raion, orașul

Gheorghe Pituț

Continuare în pag. 2-a

● IN ACEST NUMĂR: ● Colocviile „Luceafărului”; Fetele ascunse ale istoriei literare — CUM NE REVENIDICĂM CLASICII ● Participați: ● Const. Ciopraga ● Al. Călinescu ● I. Constantinescu ● Mihai Drăgan ● Liviu Leonte ● M. Ungheanu ● Poeme de ● Virgil Mazilescu și ● Petre Stoica ● Proză de Letiția Vladislav

Monumentele Unirii

Monumentul Eroilor de la Mărășești

Emil Isac și „sufletul Ardealului”

„e u nu văd acele hotare topografice, care despartășec sufletul Ardealului de cel românesc. Eu cunosc o singură țară a poeziei: însăși poezia română, care răsună în neamă-ginite depărtări. Există o singură țară a poeziei noastre care contopește în sine lura Ardealului cu barfa Romaniei. As dori să văd unitatea literară, unitatea limbii și unirea sufletelor românești” scria vînomar și profetice Emil Isac în venerabila revistă ardelenă „Familia”, în toamna anului 1904. Se născuse la 17 mai 1886 în casa lui Aurel Isac, fostul președinte al societății studențești „Iulia”, și străbunul apărător al neînfricților memorandist. Mostenise, asadar, din familie sufletul patriotic și spiritul de luptă pentru drepturile românilor din Ardeal, pentru unitate și libertate națională. Consecvent cu slujirea acestor idealuri, Emil Isac rămase în conștiința noastră, dincolo de activitatea literară, ca un luptător în accepțiunea plină a cuvîntului și în a cărui tumultuoasă activitate naționalismul și șovinismul nu și-au găsit loc.

Spre deosebire de alți cărturari ardeleni care-și continuau eforturile pentru unitatea poporului român dincoace de munți, Emil Isac rămase acasă în vremuri tulburi închinînd o viață Ardealului, Ardealului bătrîn cum o demonstrează volumul intitulat astfel, volum ce cuprinde „flori de singe culese pe cîmpia morții”. În „Ardealul, țara cu șapte plînsuri ce se istovește de boala întunecimei” Emil Isac desăfoară o intensă activitate publicistică și scriitoricească. În 1908 îi apărea volumul „Poezii, impresii și senzații moderne” în care, pe lingă versuri de factură modernistă, reținem multe poezii de adîncă revoltă socială și profunde tonalități mesianice precum „Sîmțurile clopotele”, „Plugarul”, „Sereșii”, „Sirena fabricii”, „Azi, Viitorul”, „Ecouri din Mureșan”, „Coșbuc” dar și din poezia prietenului său ungur, Ady. Andre se întîlnesc în acest volum. De altfel, „Intelectul iacobinului maghiar” al lui Ady îl însoțește prin vibrante acorduri revoluționare:

De-o mie de ani, ocară, chinul,
La toți ni-s rude apropiate,
De ce nu ne-nțîlim c-un vuiet
Pe-a cugetului baricade?

Dunăre, Olt — la fel au graiul
Un grai domol și mortuar,
E vai de-aceia care-n țara
Lui Arpad, nu-i domn sau țîhar.

Numeroase articole semnate de Emil Isac în „Tribuna poporului”, „Noua revistă română”, „Facla”, „Telegraful Român”, „Nepșava”, „Familia”, „Világ”, „Berliner Tageblatt”, „Kolozsvári Hirlap”, „Adevărul”, „România muncitoare”, „Frel Presse” etc. conturează imaginea Ardealului înrobuit, a românilor străini „la ei în casă”. Astfel, Emil Isac scrie: „Noi, românii din Ardeal sîntem vreo 3,5 milioane, dar drepturile noastre sînt problematice. N-avem aproape nici un drept modern: în administrație nu sîntem băgați în seamă, limba noastră nu este respectată în judecătoria, guvernul maghiar persecută pe toți aceia care fac politică românească.

Eugen Marinescu

Continuare în pag. 2-a

Alba noastră

Pe piatra ta, sfîoasă calcă talpa
Și-n Catedrala Re-ntregirii cresc
Ochii neamului românesc.
Ne-ngenuncheată, glorioasă, Alba.

Mihai-Viteazul ESTE în cetate
Sfînt simbol al Unirii tuturor
Și jertfa acestui popor
În clopotul Reintregirii bate.

La împărați n-avem de dat vre-o
jalbă
Sîntem stăpîniții propriului destin
Poporul mioritic, senin,
Privește, azi, la Iulia cea Albă.

Al nostru-a fost, al nostru va rămîne,
Al nostru e, în statul suveran,
Cînstit pămîntul transilvan
Deșteaptă-te și rămîi treaz, Române.

Aicea țării noastre-i este talpa
Noi toți depindem, astăzi, de noi toți
Să stăm uniți, compatrioți,
În spiritul unirii de la Alba.

Mîna țî-o sărutăm, măicuță Alba.

Adrian Păunescu

CARTEA CU PRIETENI

Ioan Alexandru

În „patria capului” său, poezia se arbă în vîșnică sărbătoare, ca un cerb în colindele de iarnă. Harfă cîntînd în cea mai frumoasă trecătoare pe care-o deschide Oltul spre Transilvania, Ioan Alexandru este un poet neprevăzător. La începuturi încărea trăsnetul cu dorul de-a lovi numai în piatră vitează.

„...Din clopot sunetele-n cer se scurg și-ngreună planetele, pe inima ta astă-noapte n-ai auzit un fel de uruit? O moară uriașă cu venele țîiate tropînd își caută orielnea de singe, universal. Iar acum cînd i se pare că s-a născut numai din virtuteji blonde el face din cuvinte păsări de lapte scaldate-n trandafiri sau nuferi aruncați pe covoare roșii și versurile, fiecare, tind spre

Omagiu

C a o mînașă și urvîș familie, întreaga noastră mabine socialistă a sărbătorit, cu însuflețire și remarcabile succese în viață, aniversarea a șaiszei de ani de activitate revoluționară a tovarășului, Nicolae Ceaușescu. Așa cum spunea un tînor poet:

„Iți punem țelul de sărbătoare
În cîntecul tău ce-i conduce zborul
Spre comunism — restul cu glas de soare:
Partidul, Ceaușescu și poporul!”

Animat de profundă dragoste, stimă și prețuire pentru interesul și încercatul conducător al partidului și statului nostru, întregul popor român a făcut din această aniversare o sărbătoare scumpă inimii sale, un felicit prilej de mobilizare a tuturor forțelor pentru împlinirea programului Congresului al XII-lea al partidului, pentru continua înflorire și propărire a patriei, pe calea progresului, a bunăstării materiale și spirituale:

„Noi îl iubim că are în inimă nesutul
de a munci, că țelul să-i fie traiul bun,
Tețîi soavezi noastre îl țîm puternic brațul
Și țelî străbunul soape de-mtelepciune-i spun!”

În această atmosferă generală de entuziasm și activitate creatoare, scriitorii noștri „suflet în sufletul neamului”, au dat glas în versuri și în proză, sentimentelor lor de dragoste pentru dialectica trinitate: „Partidul, Ceaușescu, România”, pentru strălucitul om de stat al epocii contemporane, pentru înaltul său exemplu de cultură socialistă și de arhitect al păcii, pentru înaltul său umanism și geniuul său politic, pentru tot ceea ce face comunismul de omenie spre fericirea poporului român și creșterea prestigiului României în lume.

Din mîile de pagini scrise de poeții și prozatorii noștri, români, maghiari, germani, sîrbi, cu suflet de patrioți și comunisti, Uniunea scriitorilor a întocmit o admirabilă antologie, tipărită de Editura „Cartea Românească”, în excelente condiții grafice, care va constitui, fără îndoială, pentru cititorii un adevărat manual de atitudine civică și patriotică, un exemplu de dăruire revoluționară pentru continua înflorire a patriei și fericire a poporului român.

„Aniversarea unui destin fărînt din muncă, luptă, încordare permanentă, luciditate și căldură omenescă, adeseori suferință — spunea un talentat confrate în articolul său închinat președintelui țării — trebuie să constituie prilej de meditație fertilă, așa cum se întîmplă cînd gîndirea se îndreaptă spre vetele exemplare”. Viața plîditoare a primului bărbat al țării, evocată în această creație de un număr de aproape 160 de scriitori, constituie un asemenea exemplu pe care sîntem hotărîți să-l urmăm cu credință și devotație, pentru a fi cu toții ceea ce vrem și trebuie să fim: patrioți adevărați, comunisti de omenie, construcții harnici și pricepuți ai socialismului în România, internaționaliști plini de răspundere pentru soarta păcii în lume, pentru prietenia și colaborarea dintre toate po-

popoarele lumii, pentru triumful dreptății, echității și urmasimului în toate colurile bătrînei noastre planete. Sîntem convinși că Omagiul adus de scriitorii din România președintelui țării — un cuprinzător și grăitor portret al unui Om între oameni — înzestrat cu geniu, cu a uriașă putere de muncă, dornic de nou și înnoire, dușman al rutinei și-al gîndirii dogmatice, bun, intranzigent și cutezător, însetat de cunoașterea științifică a lumii, de toate valorile create de omenie — va fi o carte de suflet, pentru tîndra generație, o lucrare care va fi prezentă în toate școlile țării, o carte plăcută tuturor și adînc folosită de tîmeretului din patria noastră. Cartea aceasta este o pilă de felul în care, uniți la cuget și-n simțiri, scriitorii noștri știu să fie artiști militanți, ajutoare de nădejde ale partidului, fii credincioși ai țării și ai poporului din care s-au născut. Omagiul adus președintelui țării e, totodată, un omagiu adus socialismului și păcii, înțelepciunii și hîrnicii poporului român, o mărturie vie a hotărîrii tuturor de a construi lumea nouă, mai bună și mai dreaptă pe pămîntul României, căci secretarul general al partidului și președintele țării:

„Conduce demn poporul și viteaz!
El vrea ce vrea poporul și ce speră!
E soarele stăpîn în țara azi
Și-i luminează comunista eră!”

În lumina erei comuniste scriitorii din România, odată cu întregul popor, înalță prin munca lor creatoare un omagiu însuflețit Omlui care poartă răspunderea destinului nostru istoric.

Ion Dodu Bălan

PRELUDII LA COLOCVIUL NAȚIONAL DE POEZIE

Efervescența peisajului liric

Se scrie și se publică, astăzi, la noi, de domeniul evidentei și, prin urmare, la îndemina oricui dar care, odată făcută, atrage după ea necesitatea unor explicații de ordin causal. De la situația din referință „câ nu e om și nu nu fi scris o poezie” și pînă la tipar, produsul potențial artistic trece printr-o serie de filtre destinate, la modul ideal, să-i ateste sau să-i infirme valoarea. În fața acestor instanțe estetice (creditate astfel) tenacei mediocritate găsește cîteodată (și chiar de mai multe ori) subterfugii eficiente. Netaleantatul per-severent învătă cîteva cuvînte cu rezonanță, se așează la umbra temelor prestigioase, rimează cu elan și ambrăte, scrie, așa-zicînd, onorabil. Scrierul de acest fel are încă adepții lui care, roșind apreciativul „merge!” după o judecată de tipul „ceva e mai mult decît nimic”, transformă „onorabilul” în „publicabil”. Iar dacă, după publicare, onorabilul are șansa întîlnirii cu o critică amabilă și completată el devine pe loc „stimabil”. Mecanismul funcționează, dar cu productivitate scăzută sau, oricum, încă nesemnificativ în raport cu valoarea de ansamblu a poeziei românești contemporane. De aceea afirma-

ția de la început se cuvîne completată. Se scrie și se publică astăzi, la noi, multă poezie, din care multă este poezie veritabilă. Astfel, „generația '60”, restabilind contactele cu marea poezie interbelică, marchează momentul întoarcerii poetului la uneltele sale și impune o pleiadă de foarte tineri (atunci) și foarte valoroși (și acum) creatori, cărora li se alătură, pe parcursul unui proces osmotic reversibil, poezii din generația vîrșnică și din promoțiile imediat următoare. Numele sînt cunoscute iar multe creații au pătruns nu doar în conștiința criticii, ci și în cea a publicului, punînd în mișcare meca-nismul dorinței comune de ierarhizare, uneori cu rezultate discordante dar explicabile în psihosociologia recepției. Astfel, critica situează printre primii pe Nichita Stănescu în timp ce studenții de la A.S.E. și Agronomie îl preferă pe Adrian Păunescu.

Clasamentele, cu semnificația lor, sînt mai puțin importante. Important este că, în alcătuirea lor, se pornește de la o cotă valorică înaltă, fapt ce probează, și el, valențele estetice ale poeziei contemporane. În aceeași sens se vrea orientat demersul critic din rîndurile următoare, care decupează, renunțînd, asadar, la comodele liste de nume și asumîndu-și riscul fragmentării, cîteva profile de poezii aparținînd promoției afirmate în ultimii zece ani. Între „veteranii” tinerii generații, Mihai Ursachi scrie o poezie de factură romantic-vizionară, împregnată de blînda melancolie eminesciană, factor de echilibru sau spațiu securizant în care se resorb pacifitator tristetea metafizică venită din contemplarea eferentului, alături de patetismul dorinței de recuperare a integrității primordiale. Una dintre formele cultivate cu predicție este balada fantastică, care-i oferă spațiul adecvat „inscenării” unui întreg ceremonial al spunerii poetice, precum și flutza necesară a dialogului. Limbajul livresc, muzical, fastuos și pretios, lărat cu migală și știință de alchimist al verbului alternează, uneori în aceeași imagine, cu expresia prozică, banală. Dincolo de pitoresc, proză-critică, care poartă sigiliul personalității poetului. Originalitatea lui stă în proporția, riguros păstrată între inefabil și terestru (nicodată pedestru), ezoteric și exoteric, elaborat și spontan, himeric și lucid ironic.

Din aceeași familie, a neoromanticii, face parte Adrian Popescu, poet al diafanului și al purității, voluptuos al mirsmeilor și în porilor vegetale, distilate prin filtre culturale. Sensibi-

Fănuș Neagu

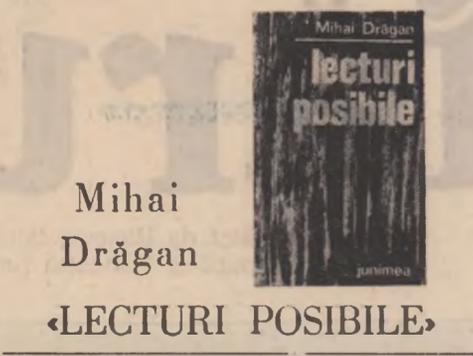
Continuare în pag. 6-a

Valentin F. Mihăescu

Continuare în pag. 6-a

Cronica literară

dacă generația lui E. Lovinescu s-a desțepit la viață, așa cum măturăse criticul, în zgomotul polemicii dintre Maiorescu și Ghera, faptul fiind de o importanță hotărâtoare pentru formarea și orientarea unei mare număr de literari români, generația care a ajuns astăzi în pragul maturității poate declara că s-a născut și ea în zgomotul unei polemici, în care epigoni gheriani și discipoli ai lui Maiorescu din cripta literaturii române pentru a-i redeschide cu vehemență un proces clasat de trecerea timpului. Polemica Ghera-Maiorescu a fost resuscitată cu argumente vechi și noi și cu intensitate și ferocitate de a da chiar cu riscul sfidării adevărului câștig de cauză lui Ghera. Faptul n-a rămas nici în acest caz fără consecințe pentru formarea noulor generații. Cine face abstracție de faptul acestei polemici dezgropată din cimitirul literaturii române nu poate înțelege în întregime mentalitatea literară actuală. Atacurile au fost vehemente, replicile s-au dat la rând și pe o parte și pe alta, și astăzi cite un gloriu intruz și răcit cu un fluier pe lângă urechile cititorului. Cert este că tentativa de a elimina din cuprinsul literaturii române recentă și directoare a lui Titu Maiorescu s-a terminat printr-un eșec.

Mihai Drăgan
LECTURI POSIBILE

A restabili sensul adevărat al unor fraze a restului configurației reală a unor pledoarii sau polemici e una din indeletnicirile principale ale studiului despre Maiorescu. Mihai Drăgan respinge, cu argumente indiscutabile, teza unui Maiorescu ca adversar definitiv al acceptării patriotice a temei literare, indicând prezența unor opțiuni contrare în scrierile lui Maiorescu anterioare recenziei la poezia lui Octavian Goga. El impune atenția, ca pe un adevăr greu de depășit, faptul că înșiși nucleul gândirii lui Maiorescu, teoria formelor fără fond, implică de la început o atitudine clară în această privință. Opțiunea lui Titu Maiorescu pentru o literatură politică de conținut patriotic nu este deci gest de conjunctură ci emană dintr-o concepție directivă critică. Ală teză pe care autorul *Lecturi posibile* tinde să o compromită este aceea după care Titu Maiorescu ar fi fost un adversar ireductibil al pașoptiștilor și al literaturii lor. Mihai Drăgan aduce în discuție elemente ignorate de obicei, pentru a demonstra absurditatea noapții. Evident chestiunea e mai nuanțată, dar autorul *Lecturi posibile* militând împotriva unui exces nu mai intră în toate detaliile problemei. Ală rectificare, importantă, este actiunea critică a lui Titu Maiorescu nu încetează atunci când încearcă să-i fixeze Ghera sfârșitul, ci continuă și după aceea prin recenzii academice, care arată un Titu Maiorescu aflat în miezul fenomenului literar chiar după 1900.

Este cazul să facem o paranteză asupra lecturii pe care o face Mihai Drăgan textului maiorescian în cauză. Plecând de la el, Ghera a afirmat că Maiorescu făcuse de Creangă un critic. Afirmarea este inexactă, mai mult incorectă. Ghera prezintă cititorului un text al lui Maiorescu în care se vorbește despre Creangă și despre critica sa. Mihai Drăgan se arată în această carte, ca și în cele precedente, un adept al analizei pe text, foarte atent și meticolos, dovadă o familiarizare extremă cu scrierile lui Titu Maiorescu și G. Ibrăileanu.

area lor pe un traseu major. Mihai Drăgan tinde către o altă lectură interpretativă a lui Maiorescu, cit și Ibrăileanu pentru a le sublinia nu atât marginalitatea ori caducitatea, prilej de alte săgeți polemice în singura și în deosebi, ci caracterul de critic al aceluiași critic, cu altă înțelegere modernă lor. Este poate latura cea mai interesantă a cărții, ea situiind *Lecturi posibile* în sfera aceluiași critic care nu se mulțumește doar cu simpla recuperare nealterată de texte clasice ci și de reinterpretarea lor într-o viziune modernă. Lectura textului e iarăși foarte grătuită, dar foarte atent urmărită, dar și consecința preluării lor de către critic. Pentru Mihai Drăgan, Titu Maiorescu nu e numai criticul epocii sale, ci un critic de sigiliu actualității prin critică și comentariul său literar. Pe urmele lui T. Vianu și George Murteanu, autorul *Lecturi posibile* descifrează receptivitatea lui Maiorescu la fașta de literatură și la cultura contemporană. Criticul *Convorbirilor literare* teoretizează chiar un tip de lectură a operei pe care Mihai Drăgan o consideră în temeiul citatelor, convingătoare, înrudită cu contemporană. Deschisă la contemporană nouă, îndrăzneță lectură pe care ne-o dezvăluie cartea nu este însă singulară. Eugen Todoreanu în studiul său *Maiorescu, unde criticul românesc este conștient de sine*, a prezentat deja și teorii critice, ajunge la concluzii similare cu un aparat și mai întins. A citi pe clasic cu ochii formați de lecturi moderne înseamnă a procura un interes deosebit de curiozitate. În portretul ideatic pe care îl creionează cu mină neizbită Mihai Drăgan are o înfățișare nouă, care e de natură să intrige pe intelectualul curios de adevăr. Anzăsele criticii lui Ibrăileanu tinde către un tip asemănător. Mai întâi Mihai Drăgan restitue lui Ibrăileanu condiția de maiorescian, e adevărat, prin convingere, dar mai ales prin decizie de surzenie. Autorul *Lecturi posibile* insistă asupra deschiderii moderne a criticii lui Ibrăileanu la care găsește aceleași elemente de modernitate ca și la Maiorescu, potențată de existența unui act critic desfășurat în ample analize literare.

El citează pe Solomon Marcu care subliniază poziția de anticipator (Edgar Papu ar fi interpretat al valorilor noastre clasice fără complex față de literatura străină). Autorul *Lecturi posibile* insistă asupra deschiderii moderne a criticii lui Ibrăileanu la care găsește aceleași elemente de modernitate ca și la Maiorescu, potențată de existența unui act critic desfășurat în ample analize literare.

Desi citeste împotriva „revizuirii” Mihai Drăgan, care are ceva din harghul răzesilor sadovenieni mereu puși pe hartă, ozează și el tot cu „revizuirii”. Miza lor este însă importantă și *Lecturi posibile* aduce câteva distiguri de cunoaștere peste care nu se poate trece. Modernitatea unghiului de vedere care prezintă cartea, dinamismul important cercetării, posibilitatea de care dispune în planul său este Maiorescu și Ibrăileanu sunt semne că Mihai Drăgan nu e doar un adversar superficial al meritei. *Lecturi posibile* poartă și un caracter de actualitate, întrucât prezintă o analiză critică a unor probleme de actualitate, care au devenit din nou actuale întrucât sunt probleme de actualitate.

M. Ungheanu

viața cărții

Rectificarea unei judecăți literare

Cartea Convorbirilor literare

● Una din salutarele inițiative editoriale din ultimii ani este: repunerea în circulație a textelor revistelor literare de referință din istoria literaturii noastre. Editura Minerva a tipărit astfel pe rând textele *Alteia românească* și ale *Convorbirilor literare*, primul volum sub îngrijirea lui Al. Andreescu, al doilea sub îngrijirea Mariei Platon. Cititorul contemporan poate deci să meargă prin intermediul ediției de azi la conținutul vechii reviste, reproducând întocmiți conținutul sumariilor și cronologiei ei. Publicațiile vechi încetează prin asta să mai fie simple nămurți prestigioase fără o înfățișare precisă. Ele pot fi consultate cu folos în chiar conținutul lor. Imaginea pe care ne-o facem despre *Alteia românească*, despre *Dacia literară* este astfel mai puțin gravitată, mai exactă. Dinamica unei reviste se cunoaște mai bine la urmă și contactul cu actualitatea este mai viu. Cunoașterea de articole, note, semnatii, probleme este cu mult mai edificatoare decât simpla informație de istorie literară. Desigur nu orice revistă este potrivită unei asemenea inițiative editoriale. *Alteia românească*, cit și *Dacia literară* fiind semnificative și decisive publicații de început, merită fără îndoială acest tratament.

Editoria Junimea a adăugat acestor două întreprinderi încă una. Ea tipărește *Cartea Convorbirilor literare*, într-o serie de volume îngrijite de Pavel Florescu, fiecare volum cuprinzând numerele unui an de apariție. Cel de al doilea volum al acestei serii a apărut recent și cuprinde perioada de la 1 martie 1888 la 1 martie 1889. Evenimentele publicistice cele mai de seamă ale acestei perioade sunt cunoscuturi de cititorii noștri. Este vorba de două cărți a *Convorbirilor literare* și de două articole foarte importante ale lui Maiorescu despre *Alteia românească* și *Dacia literară*. Că și cele două articole și cele două articole sunt foarte interesante și că ele au fost discutate în cadrul unor discuții, conținutul cărții este înțeles și de cititorii noștri. Într-o serie de articole, deosebit de interesante, se discută problemele de actualitate care au fost discutate în cadrul unor discuții, conținutul cărții este înțeles și de cititorii noștri. Într-o serie de articole, deosebit de interesante, se discută problemele de actualitate care au fost discutate în cadrul unor discuții, conținutul cărții este înțeles și de cititorii noștri.

Septimiu Drăgan

● Cartea *Convorbirilor literare*, II rediție îngrijită de Pavel Florescu, Editura „Junimea”, 1978.

Plăcerea descrierii

● Una semnificativă a existenței economice a Vlahilor în secolul al XVIII-lea este: măsură a dorinței lor de a trăi în condiții civilizate, măsură a dorinței lor de a trăi în condiții civilizate, măsură a dorinței lor de a trăi în condiții civilizate. Măsură a dorinței lor de a trăi în condiții civilizate, măsură a dorinței lor de a trăi în condiții civilizate, măsură a dorinței lor de a trăi în condiții civilizate.

Nicolae Ciobanu

● Vlahii Băranii „Diamantul vii”, Editura „Cartea Românească”, 1978.

Antologiile de poezie

Urmare din pag. 1

pe deflarea dorințelor noastre, pe știința și necesitatea de a înlocui pe ce avem cu ce vrem. Bilanțurile sînt insuficiente deși obligatorii. Deci: cite volume? Cite prefețe însoțitoare reprezentative pentru cunoașterea autorilor respectivi? Citi critici de valoare din toate generațiile consultate în proiectarea și editarea lor? Ce modalități de acces pentru toate generațiile de creație? Proiectele, planurile de perspectivă întocmite pentru colaborarea editorilor cu Uniunea scriitorilor, cu secția de poezie și critică a acestora vor duce la redimensionarea concepției noastre despre antologiile de poezie ce trebuie gândite nu numai cantitativ (prezență, absență) ci calitativ, ținîndu-se seama de rolul acestora de creație și modelatori ai dorințelor și cerințelor într-o societate.

Ar fi de consultat cu profit, în sensul acesta, și listele bibliografice aflate în tabloul poeziei contemporane prezentat de Al. Piru. S-ar putea observa că sînt autori care nu publică mai multe antologii din opera lor, oferind imagini diferite ale acestora de la an la an, sumare diferite sub titluri diferite. Sînt acestea antologii? Sau suplinesc de fapt redințările unor volume sau opere epuizate. Și dacă multe titluri s-au epuizat din cauza tirajului restrîns, putem considera lipsa lor din librării un argument real în favoarea antologiilor parțiale ori totale a acestor volume? S-a spus că „gîndirea nu este decît o expresie specială a tendinței de economisire”. Există o gîndire editorială. Avem poezii foarte bune. Cei nu se trag obligatorii din mantaua decențiului anterior, cum mai credem și nu sînt manieristi cum li taxam cu ușurință. Sînt cu atât mai justificate citi mai multe antologii. Redactate cu spirit critic. Ntributare aceluia „șablon al antologiilor” pe care l-am moștenit ori l-am continuat prin suprapunerii de ediții diferite, prin omiterea unui aparat critic obligatoriu, a acelor motivații declarate. Antologiile au nevoie de referințe critice, de note privind ecoul intern și internațional al poemelor, traducerilor etc. Volumele pot fi prezidate de argumentele poezilor sau editorilor. Pentru că aceste confesiuni ale artiștilor, ce se consideră demni de o antologie, pot construi o istorie literară în via.

Formulînd aceste dezeritate nu confundăm antologia cu crenștoamă, adăugîndu-i celei dinții funcții utilitare, aproape didactice, de informare și formare a cititorului. Și dacă vorbim despre necesitatea mării numărului de antologii de autor, salutînd creșterea numărului de poezi contemporani antologîși alături de cei clasici, formulînd totodată dezideratul publicării și celor recent apărute sub auspiciile unei atar formule editoriale, nu înseamnă că visăm un imaginar „imperiu” al antologiilor, fără granițe, un spațiu editorial care să-și anexeze nemotivat alte spații editoriale, preluîndu-le și sticla ferestrelor, grajdul și pînă de ceața pinzelor de paianjeni, țigetele de pe acoperișuri acropă de căldură și singurătate, pomii din grădini care cuprînd în usuce, cred că și țarpele casei se nu sînt de neam nemăsimînd mîrosul dulce al lapteului și frăgezimea ierburii tăiate de tata care acum se odihnește. Altmădată avem sentimente mai calde față de fenomenele, chiar dezlîntate ale naturii, dar printre acum ce parăgînd poate să cuprîndă modestile înfăptuiri ale oamenilor — în absența lor, mă gîndesc la instituirea cu tot atîta îndreptărire — în locul consacrat expresiv de mamă-natură — a celei de civilizație-mamă, expresie mai adecvată stadiului nostru psihic-spiritual.

Paul Dugneanu

● Dan Horia Mazilu; „Credințele noastre”, Editura Minerva, 1978.

CARTEA DE DEBUT

Pitoresc și nostalgic în roman

narativ și conferindu-le, deci, o nouă aură mitică, cele două tipuri de realitate. Din acest punct de vedere, esențial, primele capitole ale cărții sînt realitate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are în vedere acțiunea de extindere teritorială a unui mare santier fluvial recurgîndu-se la soluția (frescă, dar nu tocmai lesne de transpus în practică) a schimbării neașteptate a destinației unor teritorii de la periferia în interiorul comunității urbane după toate probabilitățile, Galați. Să recunoaștem fără ezitări că „materia primă” ce i se oferă autorului, din unghi românesc privit, este dintr-o parte o materie primă de natură socio-moral specific unor procese de amploare istorică de natura aceluia descris de Grid Modorcea; în cazul de față se are

La prima vedere

doi în ograda lor; punea plăcile acelea cutadate, iar femeia se lumina ca un soare și ea nu mai rezista tentației de a-l atinge părul mălăș și de-a o împodobi cu vorbe calde, prietenoase, pornite din inimă, așa cum ai împodobi o regină cu lucruri scumpe. Cind au plecat îndărăt, s-a ținut după ei până la haltă, mică, descolțată, prăpădită cum era, rugându-l să se întoarcă mereu, vara, cind satul miroase a griu și-a salcie, iar ea are vacanță, deci poate sta în proaima minut, năstel Valia, cea mai frumoasă femeie care călcase vreedată țarina acelu sat, Marinaru, zicea Tat, va ajunge departe, peste țări și mări, și numai rostind numele amărului lor de sat acesta se va acoperi de cînte și glorie. „Pentru că, vezi tu, îl mai zicea Tat, cel lipsit ara embliji și har, iar dragostea lui de pămîntul străbunilor va fi cu atât mai mare cu cit va fi mai înțelept și mai umblat printre oameni”. De atunci, în jocurile cu păpușa, pe lângă peripețiile lui Mitică mai băga și povestea conștanțeanului lor, ajuns om între oameni, promițându-i să nu se lase mai prejos.

În zilele în care Mami era bine dispusă, fericea cobora peste ea ca o adiere dulce, de vînt; totul mirosea a leșie și-a săpun de casă, semn că se fierbeau rufe în cazanul de aramă; apoi rufeale miroseau a proaspăt, un aer pe care nu se mai stătea inhalându-l; fierul de călcat era ca o locomotivă cu cărbuni, mama fluturându-l prin casă pentru a se incinge mai repede; ultimul miros al rufelor era acela al fierului incins, dar ei nu-l mai plăcea pentru că omora, răpa, înlătura boarea aceea nemişcată de crudă și de curată ascunsă în țesătură.

Curda satului venea odată cu lăsatul serii; o dungă singerie, subțiată pînă la alb, peste pădure de fagi, apoi unda aceea lăptoasă, bătînd tot mai tare în negru, peste care zburau razant, periculos de aproape, lilieci. Mami călca, decărînd cu tata despre oamenii din sat, cei mai

ceau la amenințări directe, „corp la corp”, cum glumeau săracii. „Uite ce-l, Cazane, să nu le prind în băutura mea că dracu-l cit coasa pe cocoașa domniei tal bolșevic și comunist nenorocit, păduchiosule!”

Cind Nene Ion venea la ei să asculte știrile la micuța galena instalată în odaia din față, ea se ascundea sub ferestruica ce da în girliciu pînă-țel și asculta discuția celor doi pînă simțea că ametește și-l vine rău. Astfel aflase că și Tat era pentru acei „zori noi” ați de des pomentei, dar pentru zorii lor, nu ai altora, adică gîndiri de ei, urîniți de ei, asemănători celor ce trăiau în valea lor umbrită de sălcii și răchiiți. „Cîți despre cazan, zicea Tat, asta ar fi fost bun pentru bogatenii noștri, Simionii, Laurenții, Petri și Ionii, toți izroii în verde, stînd la rînd cu gamele de război în mină, iar generația tină, cum o numea Tat, le va da o apă chioară cu mazăre și varză să le numeri și-un boț de mămăligă din mălai amestecat cu țările; era drept, pentru că și ei făcuseră cu alții la fel, numai că cei umilii erau săraci și nu strigau locușii pe mormintele străbunilor, nici nu procurasă gloanțe pentru „nepoliticoși”. Ea le va pune cit mai puțină zeamă chioară, ascultînd cum le ghorlăie, mamele, la fel ca ei, unora, cînd na prea aveau pîine în casă. Era, așea ce, întors îndărăt în timp, o incintă la neborzire, „măreții” burtoși cu coacere, cămeșe cusute și încrețite și panglică verde peste piept, cit mai la vedere, cîntind cîntecele boarder lor verzi, de-a lungul și de-a latul satului; verșii lui care inspirau scribă și groază, cei care au săpat în pînă în cîmpu-mare și-au otrăvit apa să cruce sărîntoși; cei care și-au pus desupra pămîntului conjugal tabloul lui Moța, idoli și idembi lor, viind aur, glorie, putere.

Tabloul lui Moța nu-l văzuse niciodată, dar Mami îl văzuse mai demult în casele legănatelor. Tot Mami îi povestise de moartea „arodată nes-

tînd din arpi deasupra cuibului de pe șura vecină; o gură veche, dărăpănată, de care nu se mai folosea nimeni. În dosul ei creșteau bursturi înalte și ciavea tufe de zmeură. În fața, chiar la intrare, se înălțau timid lăstari de frăgar și pruni, acoperind negrul căscat cu așa unosea de bălăneală. Acolo lăcau surdura până cînd luna peste sat și-l chema mamele scasă. Pe la sfîrșitul lui mai, cînd se încălzea, alergau după gîndaci, dar nu-l omorau niciodată. Erau maronii, un maroniu plăcut, catifelat și avuau ochi bîlauri, care puteau închiduse și pe cei mai cruzi dintre băieți. Vecinul ei spunea că nu există răutate printre ei, doar dorința de-a face pe grosavii în fața celor două surori gemene ce neamuri în America. Asta pentru că erau mari, prin clasa a patra, ori a cincea și se gîndeau la o plimbare cu marea unechinchi din California, în cazul în care acestuia i s-ar face dor de nevasta dinții, iar relațiile cu drăgăleșele nepoțele vor rămîne pe linia de părture. Pentru asta se grozăveau băieții făcînd pe cruzi cu broaștele, pisicile, gîndacii de mai și coperi mai mici, îi povestise vecinul iar ea se răzdecia dintr-o dată de soartă. Ar fi un puzar în favoarea ei, o cădăcea băiatului, și o palmă dată domnișoarelor cu funde în păr, năse breșere care cred că tot ce zboară se mănincă, iar peclății din America le va daere în curții de-a drăgălașă Tatului și nu vor muri niciodată, simțind că sunt în viață. Astfel aflase și avea un puzar de puzari aruncați care încotro pe față; mamele se lucra la un restaurant din oraș, de unde mai aducea resturi de mîncare într-o gălăcie. Puzari crește parci și aveau slăbici de la un Crăciun la celălalt. Mami o invită să mînce, dar ea nu se îndrăgălașă să mînce. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

Odată cînd ea se joacă de mîncă acodori, ați de țară și-o puzare respirată. Vedea verșii să se dădească cu mîncă de mîncă, dar ei nu se dădeau. Așa că, cit și de ei, se putea juca cu Arpad pe sălcii, ori în ograda lor, sau mare, cu de mîncă de care atîrna un leagăn.

petre stoica

Rugăminte

lubiți și stimați virtuși ai zilelor noastre
anunțați în uriașă sală de dans
că în lumea extraterestră a început

un război fratricid
dar nimeni nu trebuie să se sperie nimeni
noua promoție de salvatori veghează la post
și intrucit vă știu nespuse de omabili
anunțați totodată și remarcabilul fapt
că în grădina mea au înflorit casavreji

Pasărea aceea

Deschizînd dimineața ferestrele
v-ați gîndit că într-o bună zi

ar putea să vă zboare în casă
pasărea aceea vicleană și singeroasă flința
incă nerăzută fiara despre care se spune
în poezie
că există cu adevărat că pînădește îndărătul
comunicatorilor de presă ?
deschizînd dimineața ferestrele
gîndiți-vă la marea la pasibul dezastu
și de-abia după aceea salutați
nuanțele cazăuui zilnic

virgil mazilescu

după-amiază cu grădini cu excrucieri
resete

o construcție înaltă și înaltă ferestre
la poartă și gol la stînga și cu buzele
pe fruntea pe buzele bătrînului nostru

un vechi slujitor pe mare un prieten
al comarului și al tuturor meseriilor
la poartă și gol la stînga și cu buzele
pe fruntea pe buzele bătrînului nostru

nisip și pietre
ne soptea zidarul

să vă fac eu o casă
cum nu s-a mai văzut

scinduri și cuie
ne soptea la ureche zidarul

prin aerul tot mai rece
sub ploaie tot mai întunecată

legendă

unna foarte adînc pe săpădă
multumirea așchia asta la carne
lumina tulbură a lunii februarie
nici vorbă nici vorbă nici vorbă

ne întorceam dintr-o călătorie obșnuită
mai seamă cîntăreai de mers
prin zăpada și prin lumina tulbură
a lunii februarie nici vorbă

și cînd am ajuns la marginea pîdurii
și cînd am aprins focul din nou
le-am simțit răsunarea în ceafă
doi călători falnici și lîngă ei umbra

celui de-al treilea (pirpirul) stîmînd
ca o blană rece de cîine ca un stîndard
urme cit se poate de vizibile pe zăpădă
și lumina tulbură a lunii februarie

Poemul

O furnică traversind nepăsătoare
tăișul securii

Approape o epigramă

După temeinice căutări prin mari biblioteci
am aflat că de-a lungul timpului în lume
s-au fabricat opt milioane două sute
douăzeci și patru de tunuri
ei și imi spune cațofana ei și

Dincolo de această indicație

Cînd plecați la vinătoare de rațe sălbatică
așezați cu grijă pe fundul valzei
manualul de gimnastică al profesorului Jahn
dincolo de această indicație metafizică
de care trebuie să țineți neopărat seama
nu uitați să vă puneți încălțăminte de pisă
pentru ca în clipa asaltului definitiv
să nu tulburați
liniștea acestui secol
mai somnoros decît s-ar părea

ne-am uitat cu subînțele unii la alții
am deschis repede cartea cum ai deschide
fereastra dinspre grădina în zorii zilei
cișiguri și pierderi scria acolo negru pe alb

dar într-o limbă de care nu ne mai aminteam
cișiguri și pierderi scria — într-un timp
care de mult timp nu mai era al nostru

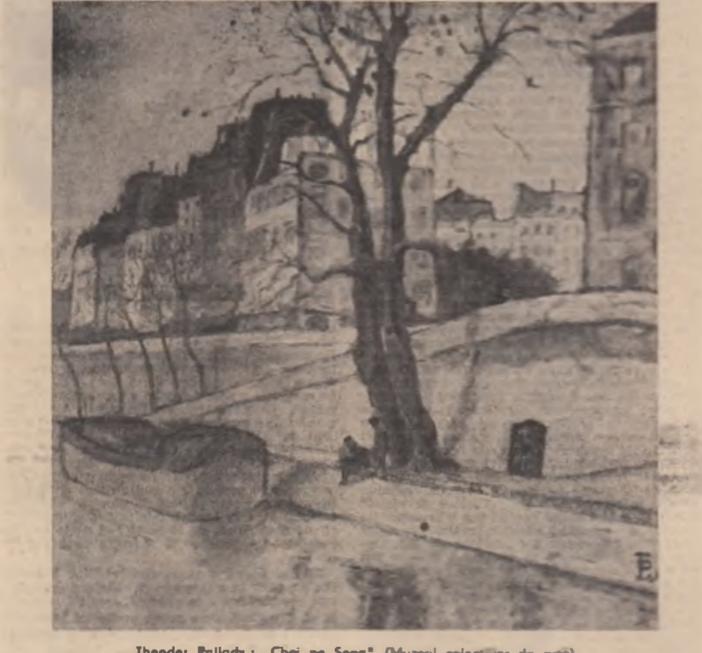
Ultima poveste pentru Ștefana

am băut din singele ei și mi s-a părut că e
bun
am mîncat din carnea ei și mi s-a părut că e
bună
dar mă întreb și astăzi cine este ea la urma
urmei
și de ce a trebuit să beau tocmai din
singele ei
și să mîncîm din carnea ei — și unora imi
aduc amînte

„deschideți ușa asta la care bat plîngînd”

obiceiul de a rupe hirtile destinate viitorului

pentru că își luase obiceiul să rupă una cite
una (la intervale nu prea mari) hirtile și felu-
rilele chitanțe destinate viitorului — i se
mădărea dintr-odată că vede strălucirea apu-
selor zile deschizîndu-se în fața lui ce o răs-
sau ca o grupă de obuz în care i-ar fi pierit
rînd pe rînd toți prietenii, dacă se întorcea
noaptea acasă vedea cu jale cum năvălesc
asini și boii din vis peste o vegetație arsă —
numai scrum și aducere amînte, și cu toate
acestea urechile lui în flăcări captau fără
întrerupere semnalul, era unul și același sem-
nal; întorcea-te întorcea-te, erau ochii lui în
flăcări, o pus atunci mina pe o crenguță de
mesteacăn; și-a luat înălțător rîmas bun, o
crenguță împintărită de mesteacăn, apoi
final și cu haina pe umeri nici n-a mai
așteptat minunea — cînd vîntul i-a trimis prin
fereastra regală fum de trestie și rămășor
părului tău, melancolie! a cunoscut fericirea
deplină și a ajuns la pînă cu mult înaintea
propriului său sfîrșit înecat în lacrimi.

Theodor Pallady: „Chei pe Sena” (Muzeul colecțiilor de artă)

multi foști chibauri, gata să te spintecă dacă
le-ai fi intrat în ograda cu „probleme obșteșu”.
Ea nu știa ce sint acelea probleme obșteșu, dar il
auzise pe Tat discutînd cu Nene Ion, un om
cu vederi largi, profund „zori noi” pentru ei
și mîncare „la cazan”. Oamenii (cei săraci) il
cam luau în ris, nu pentru „zori noi”, pe care,
ziceau, îl așteaptă toți pîrlitii cu pamele cră-
pate, ci pentru „zama la cazan”, treabă imposi-
bil de realizat aici, ziceau, oamenii, unde se
mînce pe îndelete și cu fast, de parcă te-ai în-
china bucatelor și pămîntului. Cel bogă-
n nu numai că-l luau în ris, zicîndu-i „Ion
Săracu” dar umblau la chestii mai fine, de
întîmîdare, gen „mă, Ionică, mă, auzit-ai tu de
ăia care s-o dus la Maglavid și s-o întorsă mai
prost decît plecase?”; treburile de psihologie
nu se lăpărau de „Ion Cazani”, cum il strigau cei
cu bodegă sau mureșeni la coasă, și-stunci tre-

radio

Orașul și mașina de scris

Se la din bibliotecă un clasic al umorului, se așază lîngă mașina de scris și se copiază una (mai multe) schițe sau: se ia din bibliotecă un clasic al genului, se așază lîngă mașina de scris și se copiază ideea (se va schimba numele autorului). Așa ne explica Dem Rădulescu, într-o emisiune de divertisment (sîmbătă, pr. II), că funcționează o mașină de scris umor. Nu de dragul unui paradox am asociat în titlul cronicii ideea unui reportaj (vîneri, pr. II) cu titlul (ideea) emisiunii de divertisment. Pentru că, în același fel, sau aproape în același fel, se poate realiza un reportaj: se ia un clasic al reportajului, se așază lîngă mașina de scris, se copiază ideea (structura, limbajul), actualizînd-o (schimbînd numele orilor, al localității), se schimbă numele autorului.

Lășind gluma și trecînd la lucrurile mai pămîntești, trebuie să spun că există încă, din păcate, o viziune prea rigidă asupra reportajului. Nu știu cînd și cum s-a încetăținit formula reportajului de birou (reportajul de birou e cel care poate începe așa: ne aflăm în acest moment, dragi ascultători, în orașul (uzina, întreprinderea, școala etc.) X, stăm de vorbă cu... — fără ca măcar un singur indiciu să ne conducă spre ideea că reportajul este — sau a fost — acolo). Știu însă că el funcționează garantat, este un model spre care tind toți cei care au la îndemîna un magnetofon (un carnet de însemnări și un creion). Concret: prezîntînd orașul Zalău (și activitatea tinerilor din acest oraș) reportajul e apelat la o viziune panoramică (un fel de orașul văzut de sus); o arhitectă ne-a prezentat — chipurile, de la etajul 10 al unui nou bloc — cum arată

Zalău. Nu aș fi avut nimic de obiectat — e chiar frumos și instructiv un oraș văzut astfel — dacă măcar o clipă nu s-ar fi dat senzația că reporter și interlocutor se află acolo, la etajul 10, și se încintă de panorama nouului Zalău. Nici un zgomot de fond, nici o ezitare, nici cea mai mică emoție n-au răzbutit. Totul era atât de clar, de limpede, de sistematic expus încît și un ascultător neavizat ar fi putut să-și imagineze foaia de scris de pe care se citea (poate chiar într-un birou, sau în fața unei schițe).

S-ar putea să nu fie așa, s-ar putea ca reporterul să fi dat peste un interlocutor de zile mari. Contează im-
presia lăsată: vorbe, vorbe, vorbe. Și pentru ca totul să fie așa cum trebuie un alt interlocutor a vorbit despre contribuția tinerilor. Tot frumos, tot curgător. Ceea ce a lipsit a fost o voce domoală, poate mai puțin sflețuită și azevinată, dar care ar fi spus cum se răstîrnea principiul în existență. Pen-
tru că toate transformările care au avut loc (și care au loc) în Zalău s-au produs (și se produc) pentru oameni, pentru viață.

Am spus și altă dată că reportajul nu trebuie să fie un inventator de realități. Dar nici un contabil al lor. El nu trebuie să opereze cu clișee pentru a nu crea impresia că realitatea este sablonară. Am ales ca punct de referință reportajul de vîneri scris pentru că el a fost corect, adunînd clișee mai vechi sau mai noi, astfel încît poate crea și iluzia unui reportaj autentic.

Constantin Stan

plastică

Coerența unversului artistic (II)

In ce privește SCULPTURA' l lucrurile nu stau foarte departe de cele afirmate în articolul anterior cu privire la pictură.

Personal, cu foarte mult regret, nu pot să am — cu unele excepții — pentru sculpturile expuse la sala „Dales” cuvîntele măgulitoare folosite în alte prilejuri. Nu poate fi vorba, desigur, de o defecțiune de selecție, ci de o anume incapacitate de mobilizare organizatorică a factorilor de resort. Cel ce frecventăm atelierele de sculptură, cum știm, în linii mari, ce a ieșit recent de sub dalta prietenilor și colegilor noștri. Afirm, în deplină cunoștință de cauză, că multe din lucrările de sculptură puteau fi substituie cu succes de altele, fără ca echilibrul expoziției să aibă de suferit. Căci, se vede foarte bine, titlul expoziției consoanează doar în oarecare măsură cu universul lucrărilor expuse. Probabil că, generoși, organizatorii s-au gîndit să nu procedeze la o restrîngere artificială a orizontului lucrărilor. Dacă așa stau lucrurile, și ar fi bine să fie astfel, de ce oare nu s-au mai depus unele eforturi și pentru a se asigura o participare la nivelul unei expoziții de o asemenea anvergură, pe care artiștii și criticii o așteptăm cu interes de cînd a fost anunțată, adică de destul de multă vreme? Sînt destule absențe notorii printre expozații (lista ar fi prea lungă pentru a mai cita) ceea ce face ca lucrările prezentate să nu ofere o înțelegere a interesului ansamblului de probleme, cu care se confruntă actualmente sculptorii noștri în întrecerea de a stabili un raport viu, organic, durabil, nou — așa cum știm că se face cu excelente rezultate — cu realitatea. Nu este nevoie, sper,

să mai demonstrez nimănui că de lucrări de sculptură de foarte bună factură, perfect incadrabile într-o tematică riguroasă, nu ducem lipsă, chiar dacă multe dintre ele reprezintă doar investiții de pasiune și ostenitate profesională ale artiștilor, fără a fi rodul unei colaborări stimulative și cu alte foruri. Cred că pentru organizarea în condiții cit mai corespunzătoare a unor expoziții de însemnătate celei despre care vorbim, este absolut necesară nu doar o jurizare după tipicul consacrat, ci stabilirea unei relații active cu acel creuzet de forme artistice care este atelierul. E drept că acest lucru necesită ceva mai multă osteneală.

GRAFICA' a fost, socot, mai bine reprezentată decît genurile surori. Acea adesea — a mijloacelor la exigențele tematiche, adevărate despre care am vorbit în numărul trecut, a fost mult mai pregnant vizibilă în lucrările graficienilor. Remarc faptul că o pleiadă de tineri talenți, mulți absolvenți de facultate, au început să se manifeste, aduc o boare de aer proaspăt prin fantezia compozițională dublată de o suptele remarcabilă a mijloacelor. Ti-nuta prezentării acestora întărește ideea că reflecția serioasă dublată de capacitate imaginativă reprezintă garanția reușitei demersului artistic, a plasării sale în sfera de interes a unui public pentru care arta nu mai este de mult doar o temă ci și invenție, care se face ca lucrările prezentate să nu ofere o înțelegere a interesului ansamblului de probleme, cu care se confruntă actualmente sculptorii noștri în întrecerea de a stabili un raport viu, organic, durabil, nou — așa cum știm că se face cu excelente rezultate — cu realitatea. Nu este nevoie, sper,

Grigore Arbore
1-2) Magistratele socialismului. Sculptură. Grafică. Sala „Dales”, 1978.

muzică

Încercătură prețioasă

Rareori un premiu este mai binevenit sau o resuscita interesul pentru o carte ieșită din comun, oarecum ignorată de cronicașii asediați de sollicitările zilnice ale concertelor (mea culpa). Așa, de astă dată, premiul Academiei aducea mustră amînte că n-am consumat apariția lucrării lui Alexandru Leahu **Maestrii claviaturii** (Editura Muzicală, 1976). Dar viața cărții reflectă oarecum conținutul acestui eseu, prea grilului cu prețioasă-l încercătură, pentru a nu ignora orice agresivitate publicitară. Noblețea substanței conștiente de sine însăși traversează ambioșul proiect, căci se adresează și triumfă asupra celui mai bălătorit domeniu al marii muzici. Cartea lui Alexandru Leahu devine — căci muzica de pian este considerată simptomatică — o istorie estetică a muzicii, subiectivă și poetică.

Poetică este atitudinea autorului în fața domeniului de studiu, mai bine zis, poetică este starea ce determină inspirația. Dar poezia nu este subiect de literaturizare necuvenită, ci mod de cunoaștere, sursă de ipoteze îndrăznețe. Iar concluziile încornează demersul. Cine acoperă convingător afirmații ca „muzica lui Beethoven este în cel mai înalt grad strategic” sau „imnurile corale (ale lui Bach n.n.)... constituie modelul vittoarelor existente în plenitudine, în cînt, în durată” și nu ametește, hipnotizat de cuvînte, acela deține o splendidă poziție de superfericitate și interioritate, în același timp, față de obiect.

Aici stă, cred, secretul acestui sen-
cret: în virtuozitatea foarte naturală cu care Alexandru Leahu alternează calea deductivă cu cea inductivă. So-
lul de non-conceptii, el este liber să asculte de sugestile infinite ale mate-
rialului, căci este un intim al muzicii,
un vizitator de zi cu zi. Departe de
uscăciunea teoretică, esul nu urmă-
rește doar să-și deconspire metoda —
așa cum se întîmplă adesea — ci sist-
temul de gîndire al autorului, relese
dezinvolt și sincer din alăturarea idio-
lor. Textul este transparent, tranzițiv,
cître muzica servită cu devoțiune și
har. În acest fel, Alexandru Leahu își
păstrează permeabilitatea, sensibilitatea
la sugestia nelimitată a sunetului,
iar cartea devine explorare imagina-
tivă a posibilului. Genul esului se
vede așadar cum nu se poate mai bine
acoperit.

Dar meditația, măcar că liberă și
uitătoare de sine, nu plutește nicicînd
în derivă. Planul arhitectonic este so-
lid, muzicologul poate găsi și în expre-
sii-semnal caracteristica unei școli, a
unui curent („dominanta teatrală” —
Beethoven, „dominanta fantastică” —
romantismul...). Cartea este rodul re-
velației după o lungă și cotidiană acu-
mulare fără alt obiect expres decît pa-
siunea autorului pentru muzică. Acest
exercițiu zilnic îl permite lui Alexan-
dru Leahu „să dizolve corpul și să con-
geleze spiritul”, cum spuneau alchimis-
tii.

Costin Cazaban

atelier literar

posta redacției

GAVRIILĂ MOLDAN: Deocamdată, e mai mult o joacă teribilă, cu prea multe artificii, cu un umor cam îndoielnic, forțat, care sacrifică prea des ideea sau vibrația de dragul unei poante anecdotice (adesea iefine). Să sperăm că data viitoare vor preumpani semnele bune și promisiunile (care nu lipsesc cu totul nici acum).

NICOLAE STAN: Încercare stingă, rudimentară. Vă lipsește pregătirea (cultura) necesară pentru o asemenea lucrare.

I. TĂTAR: „Drum” nu aduce nimic nou față de cele discutate anterior... Cînd și cînd e foarte incertă, confuză, cu multe aluzii la lucruri necunoscute cititorului. E evident — aveți dreptate — că sfaturile și sugestiile, chiar cînd sînt acceptate, operează greu, lent, în timp.

P. CEAFĂ: Lucruri interesante, de virtuositate formală și indiscutabil rafinament, sub zodie barbiană (șor desueta, cumva, cu un aer de „arheologie” literară). În revista la care vă referiți, poate și-ar găsi un loc... (Dar, pînă a-una, poate să vă referiți, poate și-ar găsi un loc... (Dar, pînă a-una, poate să vă referiți, poate și-ar găsi un loc...))

D. FRUNZĂ: Foarte bune semne (în toate cele patru pagini) ale unui villor traseu literar, despre care, fără îndată, vom mai avea prilejul să vorbim. Reveniti.

C. T. GRIGORE: Parcă e ceva mai bine acum, mai ales în paginile unde cuvîntul e mai supravegheat, sensurile mai limpezite, alunecările în zona delirului verbal și a metaforismului extravagant, incoerent, mai puțin. („Chemare”, „Sărbătoare”).

MONA DAMIAN: Multe lucruri slabe, însălate, superfi-

cială, de anecdotică prozică, simplistă, naivă (gen „Eroare”, „Necesitate”, „Reteta fericirii”, etc.). Ceva mai bine în „Azi am observat” și „oarecum, „Nu”.

LOUIS DE FOU: Versurile sînt slabe, fără speranță. Ceva mai bună, proza, deși scrisă încă destul de neglijent, stîngaci.

D. CERNESCU: Schimbări în tonalitate (bune), idei interesante („zahărul de pe lucruri”), dar rezultatele nu ajung încă la rotunjimea și expresivitatea necesare.

FR. GHEORGHIȚEANU: Nu tonul belicos al scrisorilor, somatelor ultimative și „argumentele” ei (în general, puierile) ne pot convinge să vă publicăm, ci numai calitatea textelor trimise (precum vedeți, sîntem și noi adepții calității! — de unde altă deducție, de altfel, că v-am cerut „cantitate de poezii”?). Versurile, inegale, nu sînt încă suficient de concludente, deși nu lipsesc semnele unui aptitudinier liric. Unele pagini cuprind elemente promițătoare (ca „Noi”, de pildă, care, însă, se termină într-un vag „spălăci”, sau „Resorbție”, „Romantă”, „El nu părea decît” — cea mai bună). Altele sînt în schimb, surprinzător de firave, inconsistente, stingă („Joc”, „Alter ego”, „Pentru voi prieteni”, „Altarul”, etc.). Publicarea intervine, de obicei, numai atunci cînd se ivește încredințarea că ne aflăm în fața unei vocații lirice de reale perspective (altminteri, există riscul de a amăgi și de a deruta oamenii, de a spori, în chip responsabil, numărul — și așa foarte mare — al veltarilor care zgîlție fără șanse ușile redacțiilor și editurilor L.).

Abas, Veronica Filip, Cristi Panait: Sînt unele semne;

merită să insistați. Maria Botez, Mihail I. Vlad, C. Lungu, Florica Savu, M. Scinteianu, Mircea Manolescu, Coman Anton, Dumitru Maxim, Lia Verșilă, Agneza Grasu, G. Papp, Costel Cotea, (pe viitor, texte dactilografiate), Ștefan Neagu, Nicolae Benea, M. Lupu-Danica, A. Căuc, (ceva, în „Cadou”), Petru Abrudean, M. Cucu, Dan Borde, Victor Aru, I. Craiovan, Ioan Șmid: Nimic nou!

Leonid Iacob, Janet Nică, Gabriel Dorobanțu, Costache Diaconescu, Al. Vizireanu-Pavel, A. P. Pan, Nicolae Dobre, Vasile Neagu, Lucretia Dimitrieș, Costel Jecu, Ilie Bîtea, Emma Dorian, V. și G. Dănculescu (ceva mai bine, G.), Dumitru Bujoi, Ionel Paul, Vasile Rotaru, Ion Haal, Paul Combescu, N. Trașcă, D. D. Tope, Gh. Ciocca, Victor Deleanu, Mircea M., E. Z. Geac, R. Roșu, N. Hanceriu, N. Dăra, Ilie Gh. Ion, R. Petrușcu-Ștef, M. Al. Avramică, Codruța Vlad, S. Ionescu, Gabriel Costea, Natalia Nicotă, Gh. Bas, (ceva, în „Argument”), M. B. Ionescu, în „De-ale copililor”, Raduca Bogdan, Dan Măscu, Geacel Ștefăniță, N. Neajlescu-Năvdrari, S. Vădușcu-Văduș, N. Ornea, Ioana Andon, Gh. Gh. Păduraru, Maria Irlin, Valeriu Toma, Adi Sorbu, Ana Florida, A. Gyura, Aurica Barbu, Ana Maria Dăruș, (ceva, în „Curcubet”), Tereza L. De, Iabătescu, Lucia Savu, Lucrura, Grigora Jucan, C. Y. Făbriș, C. Lefter, Adrian Petrică, Iulia Gărdan, Ion Jerinic, D. F. Brăso, Alma Mănuș, Ion Jorj, Anisoara Dragău, Ionel Ștefăniță, Andrei Brăz, Ilie Ibrănescu, Remus P. Trică, Vali Cărmășan, Ioan Vîșniac, Victoria Cărmășan, Liviu Poemaru: Încercări de nivel modest.

Geo Dumitrescu
N.E. Manuscrisurile să se restitu-

Acuarela

Linia orizontului se depărtează pînă la topea în galben aurii razele soarelui se izbesc de lucruri sunetele urcă

În cercuri concentrice spre cer
sotul ca o pită înroșită
face oapșurile caselor să tremure
deasupra
albi porumbei se poalese în bronz
atita risipă de lumină fiind
că poți desena
umbra sufletului aplecată
asupra trupului
ca o potă...

G. M. BUCOVICIOR

Amieze

Amiezile lumii
încrămășite, înalte, solemne
cu soarele ca un ban în palma cerșetorului
cu înveștătoarea ole rivinitelor scaune
cu seaca de putere
cu foamea de putere
cu minile reci ale demădejdii pe ochii pîni
de poze

Amiezile lumii
pe clăvatura nepăsătoare a riscului
pe lacrima închisă cu rîu ca o spălătoareasă
pe ruțele surdare ale zilei de ieri
pe muzica lăunțoasă a amenințării
pe respirațiile vîntării și cumpărări de carne
vie.

Amiezile lumii
în trenurile postale ale vorberilor de prisoi
în carabina incendiată a neîncredințării
căltorilor

în toate rîurile prea curînd sîndecate
în acest poem scris la amiază singelui meu
în casa ca risipuri egale
în timpul cu două intrări.

MELU STANCU

Mincina

Mincina e un cococ diafon
și neapăra de rădăcini în pămînt:
Îl poartă vîntul din cuvînt
ca pe un câblu de-a încerca osînda;

N-are flori, dar leagă rod
și-ascorbă — casa ce nu va deveni
-ocodată — să fie pîdura.

FRANCISKO KACSIS

Uneori ciutura

Uneori treci cuvintele
prin adincul ființei tale
îndelung aplecat
asupra existenței,
ciutura lor spartă
îți lasă buzele arse

TEODOR ROȘU

Singurătate

În fața ușii zăvorâte
ploapele cad ca o cortină
după care nu se mai vede nimic;
părul iubitei îmi curge printre degete
și se-astere pe jos;
mă-ntrac lîna pomul
proaspăt sădit;
cîteva fire de iarbă
călcate din neatenție
se străduiesc să mă privească
în ochi;
sînt atît de pașnic
încît nu-mi dau seama
cînd s-a făcut seară
și cînd frig.

ARMINA RALU

„Moment liric”

Ekiberază-mi insoa, nevastă, vreau să scriu
îndiguite gînduri îmi dau acum învătă...
Ah, unde e stîbul acela denoușu?...
Vai, și-n serar a mea rămas o coafă L.

Gînduri se-lina. Măine noi, Cuvinte...
Si masa-i plină, plină de reviste;
Ekiberază-mi insoa, nevastă, vreau să scriu
Poeme și, poame optimiste L.

Cafeaua (ah, cafeaua!) a dat în foc,
Căimacuf

Sîrî din fierbător, pătînd covorul...
E fum în cameră... Televizorul
închide-l, lău-l-ar dracu' L.

Aaa. Acum e bine. Respir. Notez cu sete.
Mi-e leomă că-mi pierd firul... Cine știe...
Alor fug copiii călări pe biciclete...
Unde te-ascunzi, frumoasă Poezie? L.

ALEXANDRU PRIBOENI

Amieze

Amiezele lumii
încrămășite, înalte, solemne
cu soarele ca un ban în palma cerșetorului
cu înveștătoarea ole rivinitelor scaune
cu seaca de putere
cu foamea de putere
cu minile reci ale demădejdii pe ochii pîni
de poze

Amiezele lumii
pe clăvatura nepăsătoare a riscului
pe lacrima închisă cu rîu ca o spălătoareasă
pe ruțele surdare ale zilei de ieri
pe muzica lăunțoasă a amenințării
pe respirațiile vîntării și cumpărări de carne
vie.

Amiezele lumii
în trenurile postale ale vorberilor de prisoi
în carabina incendiată a neîncredințării
căltorilor

în toate rîurile prea curînd sîndecate
în acest poem scris la amiază singelui meu
în casa ca risipuri egale
în timpul cu două intrări.

MELU STANCU

Mincina

Mincina e un cococ diafon
și neapăra de rădăcini în pămînt:
Îl poartă vîntul din cuvînt
ca pe un câblu de-a încerca osînda;

N-are flori, dar leagă rod
și-ascorbă — casa ce nu va deveni
-ocodată — să fie pîdura.

FRANCISKO KACSIS

Uneori ciutura

Uneori treci cuvintele
prin adincul ființei tale
îndelung aplecat
asupra existenței,
ciutura lor spartă
îți lasă buzele arse

TEODOR ROȘU

Singurătate

În fața ușii zăvorâte
ploapele cad ca o cortină
după care nu se mai vede nimic;
părul iubitei îmi curge printre degete
și se-astere pe jos;
mă-ntrac lîna pomul
proaspăt sădit;
cîteva fire de iarbă
călcate din neatenție
se străduiesc să mă privească
în ochi;
sînt atît de pașnic
încît nu-mi dau seama
cînd s-a făcut seară
și cînd frig.

ARMINA RALU

„Moment liric”

Ekiberază-mi insoa, nevastă, vreau să scriu
îndiguite gînduri îmi dau acum învătă...
Ah, unde e stîbul acela denoușu?...
Vai, și-n serar a mea rămas o coafă L.

Gînduri se-lina. Măine noi, Cuvinte...
Si masa-i plină, plină de reviste;
Ekiberază-mi insoa, nevastă, vreau să scriu
Poeme și, poame optimiste L.

Cafeaua (ah, cafeaua!) a dat în foc,
Căimacuf

Sîrî din fierbător, pătînd covorul...
E fum în cameră... Televizorul
închide-l, lău-l-ar dracu' L.

Aaa. Acum e bine. Respir. Notez cu sete.
Mi-e leomă că-mi pierd firul... Cine știe...
Alor fug copiii călări pe biciclete...
Unde te-ascunzi, frumoasă Poezie? L.

ALEXANDRU PRIBOENI

Emil Isac și „sufletul Ardealului”

CHE LAN VIEN

Serenadă

Plecă și seara pleacă o dată cu tine,
pășările zboară din grădini.

Te întorci, și zorile repar cu tine,
floriile își desfac petalele.

Esti aici, soarele străluciteșe,
cerul albastru îl ațîță fecul.

Dragostea ta, e-o puzderie de stele,
o mie de grăunțe de aur.

Pășările care se duc
nu iau cu ele lumina.

Te iubesc... Bobocii căi dulci
reivie în dimineață.

Dacă searele m-ar părăsi,
m-aș inclina stelelor.

Revărsare de fericire
aur străluminind deasupra mea.

Te vei întoarce miine,
vei fi numai flori.

TE HANH

Fintina satului

Fintina ta, iubite, e la marginea satului,
în umbra reavănă a cocotierilor parfumați.
Te duci după apă, legănat în ușor cobolț
pe umeri zvelți.

Fintina mea e la marginea satului.
Într-o după-amiază, sub cerul albastru de vară,
ai scos pentru mine o doniță proaspătă.
Ogîndirile noastre pe netezimea strălucitoare
s-au îmbinat.

Fintina prietenilor noștri e la marginea satului;
apa e limpede, dulce la gust și la miros.
În fiecare zi sătenii se adună acolo
să vorbească de muncă, de orăș, de viața la țară.

Fintina călătorilor e la marginea satului.
Acolo se opresc să se răcorescă
și beau din pălăria frunzelor de palmier apă
curată ca dragostea lor pentru țară.

O! fintină a satului, O! fintină a satului meu
dulce ca aducerea-aminte, strălucitoare ca perle,
ești parte a inimii mele, acolo în sud L.

SPORT

Fotbal de amatori

● Așa cum de altfel anticipam cu toții Steaua n-a putut marca trei goluri în meciul cu A.S. Monaco a' părăsit Cupa Campionilor Europeni înainte de a fi pășit în primul tur al competiției. Adversara ei, o echipă modestă dar tenace, a știut să-și joace șansa neașteptată și să se califică. A.S. Monaco nu spera în această calificare. Steaua l-a făcut-o cadou. Nu e pentru prima dată. Tot așa am calificat pe Spania la fosta europeană, sau pe Franța la olimpiadă. Enumerăm aceste două cazuri, ar mai fi putut fi și altele, pentru a arăta că această nouă eliminare nu e o întâmplare. Ea face parte dintr-o serie de succese de același tip. Faimoasele analize care se fac asupra fotbalului nostru ar fi mult mai utile dacă nu s-ar preocupa mai întâi nu de indisciplina jucătorilor, ci de frecvența tipurilor de erori specifice fotbalului nostru. Insuccesele noastre sînt trase la saprograf foarte evident în citeva variante care se repetă. Nu avem nimic de spus deci despre meciul Steaua — A.S. Monaco decît că este o pierdută în care întîlnim același tip de

erori, pe care însă nu le cunoaștem așa cum se pretinde indeobște. Dacă le-am cunoaște le-am elimina și totul ar fi simplu. Fapt cert este că fotbalistii noștri au cedat în ultima mi din ce în ce mai mult pasul în fața fotbalului occidental, profesionist și că ne pierdem în vorbe frumoase sau aspre, dacă nu ținem seama de această evidență. Insuccesele fotbalului nostru amator țin de structura chiar a amatorismului nostru în fotbal. Înlăturarea lui ar duce la rezultatele dorite de toți. Cine susține dintre tehnicienii și specialiștii egalitatea de forțe competiționale dintre fotbalul nostru amator și cel profesionist cu care ne confruntăm de obicei și în fața căruia ne propunem să obținem victoria, n-are decît s-o demonstreze. Practic asemenea propoziție e imposibilă. Nu înzestrarea individuală a jucătorilor e în discuție, ci condițiile specifice pe care le impune și sistemul competițional.

Discobol

Emil Isac și „sufletul Ardealului”

URMARE DIN PAG. I

Instituțiile noastre românești sînt supuse unui aspru curent de închișturare. După ce Ady Endre publică în Vîlag (24 ianuarie 1964) fundamentul articolului „Maghiari și români, Emil Isac și adresați prin Adverăral o scrisoare deschisă: „Fi binecuvîntat de natură Ady, că ai găsit, înmulțim Ungariei moderne, și înzestrat cu, înzestrat cu mijloc de implementație, înzestrat cu, înzestrat cu cîteva să-ducă răsărit de mîndrie nobilului meu popor valah”.

Remarcabilă este activitatea lui Emil Isac de-a lungul direcției apropiate și cunoașterii forțelor scriitoricești din imperiu. În acest sens leagă trinitate prietenii și înzestrat cu opera scriitoricești maghiari Ady Endre, Ignatius, Deza Kassabinsky, Babits Mihály, întreține corespondență cu omul de cultură Ambrus Zoltan, profesorul activ comun în domeniul politic și cultural. Aceste momente vor fi evocate astăzi de Emil Isac: „Atunci cînd Taza cu stîrși lui Isac era înzestrat cu rezonanță, rezonanță de mare, din via se va face o nouă țară cu o nouă națiune, din via se va face o nouă lume românească, din voi, muncitorii români, se va face o nouă și mare Românie”. Articolul „Luce strălucite” din 1933 se vrea a fi o hălcie de nouă și reînnoirea de implinire și astupere: „Binecuvîntat mea e scris cu lacrimi și sînge și să sîi că am vrut să las, pe birou vîntică a amintirii, înzestrat literale inimă mîie albe”.

Din înzestrat cu emulărilor Emil Isac prezintă că era cea mare se apropie, și scrisul său răspunde cu claritate noilor momente politice precum articolele Europa era mesă, Liga popoarelor, tabinda democrației, Șer libertate, Ce vrem, Cu gîndul de a face literatură românească. Autorităților străine se adresă deschis și demn: „Inalte Habșburg, omădă s-a sîrșit. Și murea de lumbară în arde la deget. Da-te și apă-ți mormîntul! Nu vrea să înzestrat cu cînd nouă cu camăzîi de-nu făcîm demnă, ci săpîntul lui”. (Adverăral, 10 noiembrie 1938).

Apropierea marelui eveniment de la 1 decembrie 1918 îl prilejuește lui Emil Isac o susținută campanie publicistică. Paralel alături de alți fruntași și militanți români, participă la mai multe reuniuni în care explica celor prezenți cuprînd numeroase argumente istorice, sociale, politice, economice și culturale care au condus poporul român la marea victorie: „Vrem unirea tuturor elementelor românești, căci numai astfel sîntem asigurați că putem trăi viața unui popor civilizată și numai astfel ne este posibil să, în sîrșit, toată energia noastră să nu fie jertfită în lupta de rezistență, ci ca energia aceasta să poată fi folosită pentru programul cultural, social și economic”. În alt articol intitulat sugestiv Problema românească — problemă socială (Chemarea, 1 Iulie 1919).

Pînă în 1924, de exemplu, Emil Isac va scrie peste 200 de articole în care se reflectă o conștiință vie a poporului nostru. Scriul său la fel de entuziast își dorea acum să slujească „România nouă și progresul omeneș” pentru că „poetul își ingenuinește indiosarea. Și apucă lira vopsită de sînge și șterge strunele amorte. Fii slăve bucurii și dăruiri ale factii! Fii și slăve pășării care trezită din tăcere arborii și ramurile le împodobită cu flori de cîntec!”

Emil Isac și „sufletul Ardealului”

URMARE DIN PAG. I

Instituțiile noastre românești sînt supuse unui aspru curent de închișturare. După ce Ady Endre publică în Vîlag (24 ianuarie 1964) fundamentul articolului „Maghiari și români, Emil Isac și adresați prin Adverăral o scrisoare deschisă: „Fi binecuvîntat de natură Ady, că ai găsit, înmulțim Ungariei moderne, și înzestrat cu, înzestrat cu mijloc de implementație, înzestrat cu, înzestrat cu cîteva să-ducă răsărit de mîndrie nobilului meu popor valah”.

Remarcabilă este activitatea lui Emil Isac de-a lungul direcției apropiate și cunoașterii forțelor scriitoricești din imperiu. În acest sens leagă trinitate prietenii și înzestrat cu opera scriitoricești maghiari Ady Endre, Ignatius, Deza Kassabinsky, Babits Mihály, întreține corespondență cu omul de cultură Ambrus Zoltan, profesorul activ comun în domeniul politic și cultural. Aceste momente vor fi evocate astăzi de Emil Isac: „Atunci cînd Taza cu stîrși lui Isac era înzestrat cu rezonanță, rezonanță de mare, din via se va face o nouă țară cu o nouă națiune, din via se va face o nouă lume românească, din voi, muncitorii români, se va face o nouă și mare Românie”. Articolul „Luce strălucite” din 1933 se vrea a fi o hălcie de nouă și reînnoirea de implinire și astupere: „Binecuvîntat mea e scris cu lacrimi și sînge și să sîi că am vrut să las, pe birou vîntică a amintirii, înzestrat literale inimă mîie albe”.

Din înzestrat cu emulărilor Emil Isac prezintă că era cea mare se apropie, și scrisul său răspunde cu claritate noilor momente politice precum articolele Europa era mesă, Liga popoarelor, tabinda democrației, Șer libertate, Ce vrem, Cu gîndul de a face literatură românească. Autorităților străine se adresă deschis și demn: „Inalte Habșburg, omădă s-a sîrșit. Și murea de lumbară în arde la deget. Da-te și apă-ți mormîntul! Nu vrea să înzestrat cu cînd nouă cu camăzîi de-nu făcîm demnă, ci săpîntul lui”. (Adverăral, 10 noiembrie 1938).

Apropierea marelui eveniment de la 1 decembrie 1918 îl prilejuește lui Emil Isac o susținută campanie publicistică. Paralel alături de alți fruntași și militanți români, participă la mai multe reuniuni în care explica celor prezenți cuprînd numeroase argumente istorice, sociale, politice, economice și culturale care au condus poporul român la marea victorie: „Vrem unirea tuturor elementelor românești, căci numai astfel sîntem asigurați că putem trăi viața unui popor civilizată și numai astfel ne este posibil să, în sîrșit, toată energia noastră să nu fie jertfită în lupta de rezistență, ci ca energia aceasta să poată fi folosită pentru programul cultural, social și economic”. În alt articol intitulat sugestiv Problema românească — problemă socială (Chemarea, 1 Iulie 1919).

Pînă în 1924, de exemplu, Emil Isac va scrie peste 200 de articole în care se reflectă o conștiință vie a poporului nostru. Scriul său la fel de entuziast își dorea acum să slujească „România nouă și progresul omeneș” pentru că „poetul își ingenuinește indiosarea. Și apucă lira vopsită de sînge și șterge strunele amorte. Fii slăve bucurii și dăruiri ale factii! Fii și slăve pășării care trezită din tăcere arborii și ramurile le împodobită cu flori de cîntec!”

Emil Isac și „sufletul Ardealului”

URMARE DIN PAG. I

Instituțiile noastre românești sînt supuse unui aspru curent de închișturare. După ce Ady Endre publică în Vîlag (24 ianuarie 1964) fundamentul articolului „Maghiari și români, Emil Isac și adresați prin Adverăral o scrisoare deschisă: „Fi binecuvîntat de natură Ady, că ai găsit, înmulțim Ungariei moderne, și înzestrat cu, înzestrat cu mijloc de implementație, înzestrat cu, înzestrat cu cîteva să-ducă răsărit de mîndrie nobilului meu popor valah”.

Remarcabilă este activitatea lui Emil Isac de-a lungul direcției apropiate și cunoașterii forțelor scriitoricești din imperiu. În acest sens leagă trinitate prietenii și înzestrat cu opera scriitoricești maghiari Ady Endre, Ignatius, Deza Kassabinsky, Babits Mihály, întreține corespondență cu omul de cultură Ambrus Zoltan, profesorul activ comun în domeniul politic și cultural. Aceste momente vor fi evocate astăzi de Emil Isac: „Atunci cînd Taza cu stîrși lui Isac era înzestrat cu rezonanță, rezonanță de mare, din via se va face o nouă țară cu o nouă națiune, din via se va face o nouă lume românească, din voi, muncitorii români, se va face o nouă și mare Românie”. Articolul „Luce strălucite” din 1933 se vrea a fi o hălcie de nouă și reînnoirea de implinire și astupere: „Binecuvîntat mea e scris cu lacrimi și sînge și să sîi că am vrut să las, pe birou vîntică a amintirii, înzestrat literale inimă mîie albe”.

Din înzestrat cu emulărilor Emil Isac prezintă că era cea mare se apropie, și scrisul său răspunde cu claritate noilor momente politice precum articolele Europa era mesă, Liga popoarelor, tabinda democrației, Șer libertate, Ce vrem, Cu gîndul de a face literatură românească. Autorităților străine se adresă deschis și demn: „Inalte Habșburg, omădă s-a sîrșit. Și murea de lumbară în arde la deget. Da-te și apă-ți mormîntul! Nu vrea să înzestrat cu cînd nouă cu camăzîi de-nu făcîm demnă, ci săpîntul lui”. (Adverăral, 10 noiembrie 1938).

Apropierea marelui eveniment de la 1 decembrie 1918 îl prilejuește lui Emil Isac o susținută campanie publicistică. Paralel alături de alți fruntași și militanți români, participă la mai multe reuniuni în care explica celor prezenți cuprînd numeroase argumente istorice, sociale, politice, economice și culturale care au condus poporul român la marea victorie: „Vrem unirea tuturor elementelor românești, căci numai astfel sîntem asigurați că putem trăi viața unui popor civilizată și numai astfel ne este posibil să, în sîrșit, toată energia noastră să nu fie jertfită în lupta de rezistență, ci ca energia aceasta să poată fi folosită pentru programul cultural, social și economic”. În alt articol intitulat sugestiv Problema românească — problemă socială (Chemarea, 1 Iulie 1919).

Pînă în 1924, de exemplu, Emil Isac va scrie peste 200 de articole în care se reflectă o conștiință vie a poporului nostru. Scriul său la fel de entuziast își dorea acum să slujească „România nouă și progresul omeneș” pentru că „poetul își ingenuinește indiosarea. Și apucă lira vopsită de sînge și șterge strunele amorte. Fii slăve bucurii și dăruiri ale factii! Fii și slăve pășării care trezită din tăcere arborii și ramurile le împodobită cu flori de cîntec!”

150 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI

L. N. Tolstoy

Armonia operei

olstoi nu este, probabil, unul din momen-tele de obsesie ale modernității noastre...

La Tolstoi armonia nu reprezintă altă concepție și poate nici măcar o spiritualizare a operei sale...

Un prim răspuns poate fi găsit la prințul Andrei, în celebra scenă a bății de la Austerlitz...

Armonia este regăsită, prințul Andrei trăiește momen-tul unei împăcări supreme, dar prețul acestei împăcări sunt vechile sale idealuri...

La Dostoievski tragicul izvorăște din situația însăși, de aceea personajele dostoievskiene sunt născute personaje chinute, dar suferind personajele dostoievskiene parcurg un neîntrerupt proces al caracteris-tului...

Spre deosebire de Dostoievski, la Tolstoi tragicul nu este immanent, tragicul este determinat. Din deter-minism, Tolstoi, poate mai mult decât oricare alt scriitor al secolului al XIX-lea...

Innoptarea prințului Andrei

Ce limpede înalțul Dinaintea bății... Sus Norii fosneau Pe drumul veșniciei. Frumusețea strălucă încă departe Tinără și frivolă, Se apropie azi De neatins. În jurul meu Cresc munți de ceață, Asta era? Aluneți încet, Ești tu, Iubita mea? Ești tu?

Aurel-Dragoș Munteanu

Arta ca argument al existenței

Avorbi, astăzi, despre Lev Tolstoi înseamnă a face pledoaria artei autentice și depline, încăpătoare-n sineși și profundă în ea o lamură, incomensurabilă în semnificațiile ei...

Dintre artiștii moderni ai lumii care-au lucrat întru cuvânt — și asta e numai o părere personală — doar Shakespeare și Balzac, și alături ei, au fost în asemenea înaltă măsură autoritari pe Universul lor...

N-am citit decât o parte din lucrările teoretice ale lui Lev Tolstoi, dar teoria lui, cred că pe bună dreptate, este pusă în câmpul de luptă...

Arta veacului nostru — nu în ceea ce are de sublim și profund, și are! — a crezut, teoretic dar și practic, că poate renunța la artiști „învechii” precum Tolstoi, Balzac și alții de talia lor...

Implinirea a o sută cincizeci de ani de la nașterea lui Lev Tolstoi ne oferă încă o dată prilejul de a spune că arta este indispensabilă condiției umane...

REPERE

O carte de referință

„Dacă Rousseau n-ar fi existat, Tolstoi l-ar fi inventat...” — de Leonida Teodorescu

Pe Tolstoi probabil că l-a obsedat această idee a capacității omului de a se transfigura în momentul morții...

Rolul coplesitor pe care-l joacă la Tolstoi factorul extern determină probabil și faptul că în marile sale lucrări, catharsisul este izvoarașul unui punct final sau o etapă finală...

Marile personaje dostoievskiene trăiesc o mare parte a existenței lor în starea tragică, în momentul morții...

Leonida Teodorescu

Tolstoi la masa de lucru (1909)

DESCOPERIREA IN NOIEMBRIE 1922 A MUMIEI LUI TUTANKHAMON și a obiectelor inestimabile care îl însoțeau în mormântul său din Valea Regilor...

SPECIALIȘTI Institutului de istorie al Academiei de științe din Tadzhikistan au restaurat un panou cu incrustații datând din secolul VII Panoul a fost descoperit de arheologi în timpul săpăturilor efectuate în palatul cnejilor Ustragan (nezați din evul mediu care făcea parte de pământurile actualei regiuni Leninabad)...

EDITURA AMERICANĂ „ROBERT A. MARTIN” a tipărit de curând o bogată colecție de eseuri, interviuri și articole din presa cotidiană ale lui Arthur Miller...

Dan Alexandru Condescu

Gheorghe Suciu

REVISTA STRĂINĂ

și tot altă rafinament. Relevant este „Cuvântul înalțat” al volumului, semnat de autor, în care mărturisește nu lipsit de modestie că timp de 30 de ani a vorbit prea mult, dar că discuțiile sale de dinainte au avut o mare importanță...

PICTURA GERMANĂ ÎNTRU 1880-1918 este intitulată expoziția care, după primul popas la Ermitaj, poate fi vizitată la Muzeul „Pușkin” din Moscova. În cele 16 de opere, care fac obiectul acestei expoziții, figurează Liebermann, Slevogt, Corinth, Kirchner, Klee, Nolde, Dix și Grosz.

CASA UNIONALĂ DE DISCURI „MELODIA” a editat cu prilejul celui de-a 150-a aniversării a nașterii lui Lev Tolstoi, o serie de noi discuri. Cu ajutorul unor vechi imprimări fonografice restaurate, a fost realizat un disc LP „Vorbește Lev Tolstoi”. Pe una din fețe sunt imprimare scrisori ale marelui dispărut, adresate unor prieteni și cunoscuți. Pe cealaltă față sunt imprimate articole, povestiri și scrisori, în lectura scriitorului, aceeași casă de discuri a pregătit tot cu acest prilej și alte cinci discuri care cuprind lecturi din operele lui Lev Tolstoi...

FESTIVALUL DE LA VIENNA din anul viitor va avea loc în perioada mai-iunie, sub deviza „Vienna din 1848-1918/Metropolă în Europa”. O idee completă asupra acestei epoci va fi dată de Sărbătorile muzicale a Societății „Konzerthaus”, de expoziții și de creații noi ale teatrelor vieneze...

CONGRESUL SCHUBERT care a avut loc la Viena, s-a bucurat de participarea a 31 de muzicologi din 8 țări europene și din Statele Unite ale Americii. Această întâlnire a fost organizată de Societatea Austriacă de Muzicologie în colaborare cu Direcția Festivalului din Viena. Temele s-au referit atât la problemele de formă și de armonie cât și la interpretarea lui Schubert din punct de vedere al istoriei muzicii și a gustului publicului lor...

MORITIA

Por entre colinas de hechura divina vienen caminando, al valle bajando, tres rebanos finos con tres pastorcitos. Uno es transilvano, el otro es moldavo y el otro vrancheano. He aquí al transilvano que con el vrancheano de hablar ya no cejan, ellos se aconsejan que al anochecer matar han de haber al pastor moldavo, que es acaudalado, con muchos corderos de gallardos cuernos, caballos domados y perros osados...

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dragoș Mihai Ungheanu (redactor șef adjuncți), Teodor Balș (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA : București, Piața Ștefan cel Mare Nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA : Calea Victoriei Nr. 115, tel. 50 71 96 ABONAMENTELE : 3 luni — 13 lei ; 6 luni — 26 lei ; 1 an — 52 lei Tiparul executat la : COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA ȘTEFAN CEL MARE” Paștiparului Dobre Marjan